

УТВЪРЖДАВАМ:.....

(.....)

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА ПРИ ЕЛЕКТРОМОНТАЖНИ РАБОТИ

1. За електромонтьори (електротехници) се назначават правоспособни лица, навършили 18 години, психически и физически здрави.
2. Електромонтьорът трябва да бъде инструктиран и да спазва изискванията на Правилника по безопасността на труда при експлоатация на електрически уредби и съоръжения.
3. При обхождането на обектите, работилниците и други трябва да контролира правилния режим на работа, състоянието и изправността на електрическите съоръжения, състоянието на сигналите и защитните средства и други.
4. При работа по разпределителни уредби и електрически съоръжения с напрежение до и над 1000 волта е длъжен да ползва защитни средства като: указател за съответното напрежение, предпазни очила, изолиращи клещи, диелектрически боти и ръкавици за съответното напрежение; дървени изолационни скарки; преносими заземления; ръчка за сваляне на високомощни предпазители до 1000 волта и изолираща щанга за напрежение над 1000 волта; временни ограждения и преносими табели. Електромонтьорът е длъжен да следи годността и редовото изпращане на защитните средства за периодично електроизпитване, съгласно изискуемите срокове.
5. Използването на защитни средства на открито във влажно време (в дъжд, сняг, слана или скреж) се забранява.
6. Забранява се ползването на защитни средства с изтекъл срок на годност.
7. Към ремонтните работи на електрически съоръжения и уредби се пристъпва само след изключване на напрежението, сваляне на стопяемите вложки на предпазители, поставяне на пусковите устройства, предупредителна табела „Не включвай – работят хора“ и след проверката за съответствие на напрежение.
8. Забранена е употребата на некалибровани (подсилени) вложки.
9. Задължително е вложката на предпазителя да отговаря на мощността на захранващата машина.
10. Електроспециалистът е длъжен да познава схемата на заземяване, на зануляване и да спазва следните изисквания:
  - да не се пускат в експлоатация незанулени и незаземени електрически машини, електрически съоръжения и електрически потребители;
  - да се следи и контролира годността на заземителните инсталации по отношение на механичните повреди и за измерване на съпротивленията им, съгласно изискуемите срокове.
11. При работа с пълно или частично изключване на напрежението в електрическите уредби с напрежение до и над 1000 волта трябва да се изпълняват следните технически мероприятия в посочената последователност:
  - а) да се извършват необходимите изключения и да се вземат допълнителни мерки, които да попречат на всяко погрешно (неволно) подаване на напрежение към мястото на работа;
  - б) да се окачат предупредителни табели и огради;
  - в) да се извърши проверка за отсъствие на напрежение;
  - г) веднага след проверката за отсъствие на напрежение да се поставят преносимите заземления
12. Електромонтьорът (електротехникът) е длъжен да води следните дневници:
  - за проверка на заземленията – при външен оглед и при измерване на съпротивленията им;
  - за ревизия на захранващите електрически табла и свързаните към тях машини и съоръжения;
  - за проверка на ръчните електрически инструменти, преносими осветителни тела и трансформатори и удължители за електрически инструменти.
13. Почистването на осветителните тела, подмяната на изгорелите лампи и ремонтът на инсталацията за осветление да се извършва при изключено напрежение.
14. Задължително е при включване на електрическите двигатели да бъдат предупредени всички работници чрез звуков сигнал и устно и да бъдат отстранени от машините, съоръженията и т.н.
15. Забранено е да се включва напрежение за електрическа уредба, електрическо съоръжение и електрическа инсталация, когато има попадащи под напрежение и неограничени тоководещи части, когато има кабели и проводници с нарушена изолация, когато са неизправни, незанулени и незаземени и създават опасност от поражение на хора от електрически ток.
16. Забранено е да се правят ремонти, подмянат предпазители и други операции в трафопостове, по електрическите табла и останалите електрически уредби и съоръжения, когато са подложени на въздействието на лоши атмосферни влияния – дъжд, сняг, буря и гръмотевици.
17. Задължително е поставянето на предупредителни табели с цел предотвратяване на погрешно включване.

УТВЪРЖДАВАМ:.....

(.....)

ИНСТРУКЦИЯ

ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА С РЪЧНИ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ, ПРЕНОСИМИ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ЛАМПИ И ТРАНСФОРМАТОРИ

1. За работа с подвижни електроинструменти могат да се допускат само обучени работници, познаващи методите за безопасна работа и предпазните мерки при работа с електрически ток, да имат квалификационна група и да знаят да прилагат начините за оказване на първа медицинска помощ на пострадалите от електрически ток.

2. Забранява се работа с нестандартни и неизправни ръчни електрически инструменти, преносими лампи, трансформатори и други.

3. В зависимост от характеристиката на средата по отношение на опасността от поражение от електрически ток номиналното напрежение на преносимите лампи трябва да бъде не по-високо от:

- за среда с нормална опасност – 42 V;
- за среда с повишена и особена опасност, включително и извън помещенията – 24 V;
- в метални резервоари, котли и други, в тунели, кладенци и други – до 12 V.

4. В зависимост от характеристиката на средата, номиналното напрежение на ръчните инструменти и не преносимите трансформатори трябва да бъде не по-високо от:

- за среда без повишена опасност – 220 V за еднофазните и 380 V за трифазните;
- за среда с повишена и особена опасност, включително и извън помещенията – 42 V;
- в метални резервоари, котли и други, в тунели, кладенци и други – до 24 V.

5. Защитно изолирани инструменти и трансформатори (от клас II) номиналното напрежение може да бъде 220 V за еднофазните и 380 V за трифазните, независимо от характеристиките на средата.

6. Допуска се работа с ръчни инструменти без защитна изолация (от клас I) с напрежение, не по-високо от 380 V, в помещения с повишена и особена опасност и извън помещенията, когато се използва защитно изключване или защитно разделяне.

7. Допуска се по изключение работа с ръчни инструменти без защитна изолация (от клас I) със захранващо напрежение, не по-високо от 220V, в помещения с повишена и особена опасност и извън помещенията при спазване на следните условия:

- да се осъществи сигурно зануляване;
- да се използват диелектрически ръкавици и ботуши;

8. Захранващите кабели за ръчните инструменти, преносимите лампи и трансформаторите за защитно разделяне и за безопасно свръхниско напрежение трябва да бъдат със защитна изолация, без снадки и със здрава защитна обвивка (шланг).

9. Дължината на кабелите на ръчните инструменти трябва да бъде до 6 метра. Допуска се дължина до 30 метра при използване на защитно изключване или при участие на второ лице като наблюдател най-малко с втора квалификационна група.

10. Дължината на изходящите кабели в трансформаторите за защитно разделяне и безопасно свръхниско напрежение трябва да бъде до 30 метра.

11. Захранващите кабели трябва да бъдат присъединени здраво към корпусите на ръчните електрически инструменти, подвижните електрически лампи и преносимите трансформатори и да са осъществени мероприятия против прекомерното им механично натоварване – притискане, прегъване, опъване и други.

12. Не се допуска заземяване или зануляване на вторичните намотки и вериги на трансформаторите за защитно разделяне и за безопасно свръхниско напрежение.

13. Контактите за безопасно свръхниско напрежение трябва да се отличават по конструкция и цвят от тези за по-високо напрежение.

14. Независимо от стойностите на захранващото напрежение, тоководещите части на контактите и щепселите трябва да бъдат недостъпни за случайно допиране.

15. Ръкохватките на ръчните електрически инструменти трябва да бъдат от електроизолационен материал. Това се отнася и за преносимите трансформатори.

16. Забранява се работа с ръчни електрически инструменти във помещенията при валеж, освен ако са захранени с напрежение до 12V. Забранява се също така използването им при активна атмосфера (гръмотевична дейност).

17. Лицата, които работят с ръчни електрически инструменти, трябва да притежават не по-ниска от II-ра квалификационна група.

18. Лицата, които работят с ръчни електрически инструменти, преносими лампи и трансформатори са длъжни:

- да приемат за работа само изправни инструменти;
- да не работят с инструменти, лампи и трансформатори, които очевидно са неисправни, например има повреда на изолацията, пукнатини в корпуса и др. При установяване на повреда те трябва да предават обратно инструмента, а лампата или трансформатора – на лицето, от което са го получили, като го предупредят за повредата;
- да не работят с неисправни щепселни съединения, да не удължават захранващите кабели и да не използват нестандартни удължители; да следят захранващите кабели да не се допират до нагорещени или омаслени повърхности; да не се подлагат на прекомерни механични натоварвания;
- да не докосват с ръка режещия инструмент, когато е в движение;
- да не предават инструмента на други лица, непритежаващи квалификационна група;
- след приключване на работа или прекъсване на електрическия ток да изключат инструмента от захранващата мрежа;
- да не работят с ръчни инструменти на височина, по-голяма от 2,5 метра с подвижна стълба.

19. Лицата, които отговарят за съхранението на ръчни електрически инструменти, преносими лампи, преносими трансформатори и други, трябва:

- да притежават най-малко втора квалификационна група;
- да водят на отчет всички ръчни електрически инструменти; преносими електрически лампи, преносими трансформатори и други;
- да изпробват инструментите, лампите и трансформаторите преди предаването им в присъствие на лицето, което ще ги използва, и да ги предават само ако са в изправност;
- да предават за работа инструменти само на лица, притежаващи квалификационна група;

20. Забранено е включването на електроинструменти или уреди към електрическата мрежа, без съответни контакти и щепсели.

21. Забранено е при работа с ръчни ъглошлайф машини и други да се свалят фабричните предпазители, крайници и други, осигуряващи безопасната работа с инструмента.

22. При работа с ръчни шмиргели и бормащини да се ползват задължително предпазни очила.

23. Електрическите ръчни инструменти трябва да се съхраняват в сухи помещения.

12.2017 г.

Съставил:

УТВЪРЖДАВАМ:.....

(.....)

ПЛАН

за ликвидиране на аварии, пожари и други стихийни бедствия

I. Цел на плана

Настоящият план има за цел подготовката на работниците и служителите, ангажирани в изграждането на обекта, във взаимодействие с органите на противопожарна и аварийна безопасност за бързото и с минимални материални загуби ликвидиране на производствени аварии, пожари или стихийни бедствия, които могат да възникнат на територията на обекта по време на неговото строителство.

II. Длъжностни лица, отговорни за изпълнение на плана

1. Отговорни ръководители за ликвидиране на аварии, пожари и други стихийни бедствия са преките технически ръководители на обекта, на който е възникнало събитието
2. Отговорните ръководители могат да бъдат отстранявани от изпълнение на тези им задължения единствено от техния ръководител.
3. Отговорните ръководители създават организация и привличат, по тяхна преценка, необходимата им помощ от организирани органи в страната както и други материални и човешки ресурси.
4. Отговорните ръководители са длъжни да уведомят незабавно както прекия си ръководител за настъпилото събитие, така също и ръководството на „Софийска вода“ АД.

III. Задължения на длъжностните лица, които участват в ликвидирането на аварията, пожара или стихийно то бедствие.

1. Задължения на длъжностните лица:
  - 1.1. Незабавно уведомяват органите на противопожарна и аварийна безопасност на тел. 112
  - 1.2. Запознават се със създалата се обстановка и незабавно пристъпват към изпълнение на мероприятията от оперативната част на този план.
  - 1.3. Уведомяват незабавно: прекия си ръководител, „Софийска вода“ АД и координаторът по безопасност и здраве на обекта.
  - 1.4. Незабавно пристъпват и лично ръководят спасяване на пострадали от аварията, пожара или стихийното бедствие хора. При нужда съобщават на Бърза помощ - тел. 112.
  - 1.5. Организират незабавното извеждане на безопасно място на хората намиращи се в опасните зони на аварията или пожара.
- Следят за стриктното изпълнение на оперативната част от настоящия план и при необходимост дават указания, съобразно обстановката.
- Активно съдействат на органите на пожарна и аварийна безопасност и медицинските служби.
- 1.8. При поискване предоставят на органите на противопожарната и аварийна безопасност наличната техника и жива сила, необходими за потушаване на пожара или ликвидиране на стихийното бедствие.
- 1.9. Уточняват броя на пострадалите от пожара, аварията или стихийното бедствие хора.
- Осигуряват спешното транспортиране на пострадалите до болничното заведение в района.
- Поставят на определени от тях места постове, непозволяващи достъпа на хора до опасните зони.
- Назначават лице или сами водят оперативния дневник по ликвидиране на аварията, пожара или стихийното бедствие.
- Поставят дежурен на телефона за подържане на постоянна връзка.
2. Задължения на координатора по безопасност и здраве.
- Лично се обажда на отговорните по този план за ликвидиране на пожара, аварията или стихийното бедствие.
- В зависимост от искането на отговорните ръководители предприема мерки за привличане на опитни работници и специалисти, инженерно-технически персонал и техника за изпълнение необходимите работи свързани с отстраняване последствията от аварията, пожара или стихийното бедствие.
- 2.3. Информира съответните държавни органи и организации имащи отношение към събитието.

IV. Оперативна част за ликвидиране на пожари, аварии и стихийни бедствия, възникнали на територията на строителната площадка.

1. Всеки работник или пребиваващ на обекта, който забележи пожар, задимяване или всяка друга потенциална опасност, която може да доведе до причиняване на материални щети или нараняване на хора и жертви е длъжен:
  - незабавно да уведоми техническия ръководител или друго отговорно длъжностно лице за потенциалната опасност.
  - да извика на помощ на мястото на пожара или аварията техническия ръководител и всички работещи наблизо.
  - да се включи, съобразно обстановката в потушаването на пожара или ликвидиране на опасността.
  - да действа съобразно обстановката и изискванията на този план.